

"Štajerc" izhaja vsaki petek, datiran z dnevnim prihodnje nedelje.

Nedeljna velja za Avstrijo: za celo leto 5 kron, za Ogrsko 6 kron 50 vin, za celo leto; za Nemčijo stane u celo leto 7 kron; u drugo inozemstvo se nujni naročnino z ozirom na visokost poštine. Naročnino je platiči naprej. Posamezne si se prodajajo po 12 v.

Uredništvo in upravljivo se nahajata v Ptiju, gledališko poslopju Štev. 3.

Dopisi dobrodošli in se sprejemajo zastonji, ali rokopise se ne vrača. Uredniški zaključek je vsak torek zvečer.

Za oznanila uredništvo ni odgovorno. Cena oznanil (inseratov) je za celo stran K 80— za $\frac{1}{2}$ strani K 40— za $\frac{1}{4}$ strani K 20— za $\frac{1}{8}$ strani K 10— za $\frac{1}{16}$ strani K 5— za $\frac{1}{32}$ strani K 2.50— za $\frac{1}{64}$ strani K 1.—

Privečkratnem oznamenju se cena primerno zniža.

Štev. 31.

V Ptiju, v nedeljo dne 5. julija 1917

XVIII. letnik

Za mir in proti „jugoslovenski“ gonji.

Veliko zborovanje „Štajerčeve“ stranke v Ptiju.

V nedeljo, dne 29. julija dopoldne ob pol 10. uri se je vršilo na vrtu „Vereinsausa“ v Ptiju veliko zborovanje „Štajerčeve“ stranke z dnevnim redom „Vojna in mir“. Obisk je bil naravnost presestljiv in za vojne razmere imponantan. Zbral se je nad 1000 mož in žen, večinoma zastopniki vseh občin ptujskega okraja, pa tudi iz drugih okrajov. Zborovanje je napravilo velikanski vtis na ljudstvo; na vse strani pa je pokazalo pravo mnenje in prepričanje spodnještajerskega prebivalstva, ki hoče živeti i zanaprej v srečni Avstriji, v štajerski domovini in ki ne mara za nobene „jugoslovanske“ sanjarije. Kdor je to zborovanje videl, ta bode priznal, da se spodnještajersko ljudstvo ne bode dalo nikdar podjeti od panslavizma!

Otvoritev shoda.

V imenu „Štajerčeve“ stranke otvoril je zborovanje g. redakter Karl Linhart v nemškem in slovenskem jeziku. Pozdravil je navzoče, zlasti zastopnika mariborskega okraja g. Girstmayera in predstavil vladinega zastopnika g. dra. plem. Schreyera. Za predsednika zborovanja je bil izvoljen g. posestnik Avgust Pen in Jurovca. Leta je istotako v prisrčnih besedah pozdravil zborovalce in podelil besedo glavnemu poročevalcu g. Linhartu.

Naše ljudstvo in mir.

V dolgem, z velikim navdušenjem sprejetem govoru je raztolmalčil redakter Linhart pomen zborovanja, ki hoče cesarju enkrat naravnost ljudsko mnenje izraziti. Raztolmačil je razvitek vojne, ki so jo naši sovražniki v divjem sovraštvu po srbskemu umoru pričeli, da bi Avstro-Ogrsko razkosal. Zmotili so se seveda grozovito, kajti na stran Avstro-Ogrske je stopila takoj Nemčija, ki je v krasni zvestobi izpričala svojo zaveznisko dolžnost. Zato pa je tudi grda nehvaležnost, ako skušajo danes posamezni, ki so se preje za srbske „brate“ zavzemali, naše zvesto razmerje z Nemčijo motiti. Govornik je popisal potem položaj na vseh frontah, ki je povsod za avstrijsko in zvezniško orožje ugoden ter zmagovit. Na podlagi tega ugodnega položaja želimo tudi im mir, ki bode neskončno gorje in ogromno prelivanje krvi končal. Ta mir mora biti stalen in nam zasiguriti boljšo bodočnost ter gospodarski razvitek. Kdor pa v teh časih, ko je Avstrija na vseh mejah od sovražnikov ogrožena, v notranjem stan protistanu, narodnost proti narodnosti hujiska, ta skoduje monarhiji kot sovražnik. Govornik je obsojal potem tisto „jugoslovansko“ politiko, ki se je zdaj nakrat pričela in ki hoče Štajersko ter Korosko raztrgati. S češkimi politiki, ki so bili deloma zaradi veleizdaje na smrt obso-

jeni in le od cesarja pomiloščeni, so se naši slovenski poslanci bratili, z njimi skupaj so hoteli uresničiti na razvalinah stare Avstrije „jugoslovansko državo“. Šele pred kratkim sta slovenska poslanca dr. Korošec in dr. Krek romala v Prago, da bi tam uresničila za svoje politične namene „bratstvo“; ali Čehi sami so jima dali brco (Medklici: Prav jim je bilo!) in tudi slovensko ljudstvo, ki želi z daj gospodarsko delo, ne pa politično gonjo, bode ednako brco te „jugoslovanski“ stranki podelilo... Govornik je potem spominjal na velikanske žrtve, ki sta jih ravno Štajerska in Koroska v tej svetovni vojni prinesle. Na Českem in Ogrskem so še beli kruh jedli in imeli hlevne polne živine, ko se je pri nas že vse rekviriralo in nas vse bedi izročevalo. Mihocemo — tako je dejal govornik pod velikim odobravanjem, — za domovino vse žrtvovati, kar je mogče, — ali to želimo, da se glede vojnih bremen vse dežele in kraje ednakomerno pritegne in ne izčrpa samo naše Avstriji zveste pokrajine. Mlademu cesarju obljudujemo brez vsacih pogojev zvestobo. Zato stopamo tudi naravnost do njega in ga prosimo za pošteni in zmagoviti mir, ki nam obrani naše dežele, ki prepreči za bodoče takoj krvavo vojno in ki nam pusti Avstrijo ter Štajersko nedotaknjeno. Ljudje so govornikove besede poslušali in jokali; govoru je sledilo viharno odobravanje in ploskanje. G. urednik Linhart je po končanem govoru predlagal sledoč brzjavko cesarju, ki se je brez vsacega razgovora in velikem navdušenju ednoglasno spredala.

Telegram cesarju.

„Njegovemu cesarskemu in kraljevskemu Veličanstvu Karlu I.,

Dunaj.

„Štajerc“ in okoli njega zbrana stranka slovenskih in nemških Avstrijev, katerih program je bila v več kot 15 letih delovanju ljubezen do prevzidene dinastije Habsburžanov, okrepanje in vzdržanje edine, v historičnih oblikah kronovin utrjene, nerazrušljive in nerazdeljive domovine, — ki so ohranili tudi v grozovitostih svetovne vojne resnični, na nobene pogoje vezani zvesti patrijotizem, — prosi na današnjem, od več kot 1000 oseb iz vseh občin okraja obiskanem zborovanju, da sme svoja patrijotično-vdana štajerska čustva na stopnice prestola položiti.

Vaše Veličanstvo! Naši očetje in sinovi prelivajo v najhrabrejših vrstah slavne avstrijske armade — zlasti v c. in kr. inf. regimentih št. 87, 47, 27, deželnobrambenih regimentih št. 26, pionirskega bataljonu št. 3 in saperskemu oddelku — svojo kri, ne kot Slovenci, ne kot Nemci, ne kot strankari, marveč kot Avstrije. Mi doma izvršujemo svojo dolžnost. Naj bi Vaše Veličanstvo na podlagi našega ogromnega zmagovitega orožja nam prineslo mir, stalni, resnični mir, ki nam zasiguri nerazrušljivo Avstrijo in njene fundamente, nerazdeljive kro-

novine, ki nam pa tudi prinese gospodarsko moč, ozdraviti v čisti Avstriji rane te vojne.

Vaše Veličanstvo! Tisoč članov na Spodnjem Štajerskem in Spodnjem Koroskem broječa patrijotična „Štajerčeva“ stranka ne želi nobenih novih jugoslovenskih državnih stvorov; hoče le Avstrijo, ki bode pod krasnim režimom Vašega Veličanstva edina in močna svoji veliki preteklosti čast prinesla. Naša globoka vdavnostna izjava je izrodek ljubezni do Vašega Veličanstva, katerega čut do pravičnosti tudi mine bodemo zaman prosili, — ljubezni do te lepe Avstrije, za katero pričajo grobovi naših najhrabrejših junakov v tuji zemlji, — ljubezni do naše zelene štajerske domovine, ki se ne sme nikdar kakšnemu jugoslovenskemu državnemu stvoru pridejati, brez da bi izgubila svoje zvesto srce.

Vaše Veličanstvo! Tisoč slovenskih in nemških Spodnjih Štajercev prosijo za mir, ki nam prinese Štajersko in Avstrijo pod žezлом Habsburga, nerazrušljivo, močno in močno.

Kakor rečeno, je bila ta brzjavka ednoglasno sprejeta in se jo je tudi takoj našemu cesarju oposlalo. Zborovanje je trajalo naprej.

Nezaupnica slovenskim poslancem.

Iz sredine velikanskega zborovanja se je pojavila potem želja, izreči ljudskom enjemu tistim slovenskim poslancem, ki ne storijo ničesar gospodarskega, ki pa zdaj v tem vojnem času s svojo politiko škodujejo skupni avstrijski misli ter se potegujejo za sanjarske, protiavstrijske jugoslovanske cilje. Stavljenja je bila sledenča rezolucija:

„Današnji shod zahteva odločno gospodarsko delo vseh poslancev, da ne bode Štajerska popolnoma izčrpana. Poslancem, ki v teh resnih časih delujejo edino za znane jugoslovanske cilje, izraža shod nezaupanje.“

Tudi ta rezolucija je bila ednoglasno in z velikim odobravanjem sprejeta. Tudi mnogoštevilni dosedanji nasprotniki „Štajerčeve“ stranke, ki so postali tekom vojne pač drugačna mnenja, so glasovali za to nezaupnico. Slovenski poslanci Benkovič, dr. Korošec, dr. Verstovsek, Roškar, Pišek, Brenčič in vsi ostali, — ljudstvo vam je izrazilo zaradi vaše politike, ki se ne strinja s pošteno avstrijsko mislio, svoje nezaupanje. Ali razumete ta ljudski glas?

Gospodarske stvari.

Vrlji posestnik g. Franc Girstmayer iz Maribora je podal potem v nemškem jeziku stvarno in z velikim odobravanjem sprejetu poročilo o gospodarskih težnjah kmetkega stanu. Stavil je konečno sledoč rezolucijo, ki je bila istotako ednoglasno sprejeta:

„Da se zadrege, v katere smo že doslej prišli, ne izrastejo do katastrofe, je neobhodno potrebno:

1. da se pusti kmetom za njih namene dovolj žitja in da se pravočasno preskrbi, kjer je treba, potrebitno setveno blago;

2. za obdelovanje gospodarstva, zlasti za oranje, je vlačna živila neobhodno potrebitna; zato se zaplemba živine na dosedanji način ne sme nadaljevati;

3. da se zamore dela vseh vrst na deželi, kakor zlasti obdelovanje njiv, podiranje lesa in podobna dela, oskrbeti, je dopuste in oproščenja iz onih vojaških delov, ki so z B ali C klasificirani, hitreje dovoliti, kakor je bilo to dolej; ta prošnja je tembolj opravičena, ker stojimo sredi v žetvi, kateri bodo kmalu mletva in druga dela sledila, ki se jih ne sme zavlačiti;

4. razyen setvenega blaga je kmetu na vsak način toliko žitja pustiti, kolikor ga potrebuje za se in za svoje ljudi; treba se je ozirati na to, da je na deželi popolnoma izključeno, dobiti delavce, katerim bi se razven plače ne dajalo tudi hrano".

Konec.

Ker se ni nikdo več k besedi oglasil, zaključil je predsednik g. Penn to krasno in velevažno zborovanje s trikratnimi "živijo"-klici na cesarja.

Vsem zborovalcem bode ostali ta shod v živahnem spominu. Le po tej poti naprej! Delujmo gospodarsko, delujmo za ljudstvo in za ljubljeno našo avstrijsko domovino!

Pri želodčnih bolečinah in bolečinah v trebuhi izborno učinkuje nekaj kapljic Fellerjevega bol lajšajočega rastlinskega fluida z zn. „Elsa-fluid“, ki se jih kane na sladkor. To odlično domače zdravilo, ki v mnogih slučajih dobro služi, naj bi bilo vedno pri roki, kar je tako lahko, ker stane 12 steklenice poštinsko prosti samo 6 kron. Pri zapiraju, lenivosti čreves in prebavnih težkočah zavzivate Fellerjeve lagodno odvajajoče, želodč krepčujoče rabarbarske kroglice z zn. „Elsa-kroglice“. Že skozi 20 let so znane kot neškodljivo in nedražeče odvajilo, katero tudi ženske in otroci radi zavzivajo. Predvojne cene: 6 škatljic stane poštinsko prosti 4 K 40 v. 12 škatljic poštinsko prosti 8 K 40 v. Oboje domačih zdravil, „Elsa-fluid“ in „Elsa-kroglice“ se naroča pristno le pri lekarju E. V. Feller, Štubica, Elsa-trg 241 (Hrvatska). Zahvalnih pismem je že čez 100.000. Jako priljubljeni so tudi drugi Fellerjevi izdelki, na katere naj bodo opozorjeni cenj. bralci: Fellerjev mentolov črtnik zn. „Elsa“ zoper migreno; 1 karton 1 krona — Fellerje zanesljivo učinkujuča sredstva zoper kurja očesa: „turistovski obliž Elsa“ v kartonih po K 1 — in K 2 — in „turistovska tinktura“, 1 steklenica 1 krona. (—fa—)

Svetovna vojska.

Novi uspehi proti Rusom.

Avstrijsko uradno poročilo od četrtek.

K.-B. Dunaj, 26. julija. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Fronta nadvojvode Jožefa. Na zgornji Susiti razvil je sovražnik novo živahno delovanje. Pri armadi v. Koveša smo iztrgali Rusom Baba Ludovo. Sovražnik je severno-zapadno te visočine svoje karpatske postojanke opustil in se umika proti vzhodu. Pri premaganju ruskega odpora na Tatarskem prelazu se je budimpeštoški inf. reg. št. 32 posebno odločil. — Armada princa Leopolda. Armadna skupina Böhm-Ermolli je zavzela Desyatyn, Otnia, Tlumacz in Buczac. Nemške čete stope na zapadnem robu od Trembowle. Uspeh pri Tarnopolu bil je z zavzetjem večih visočin razširjen.

Italijansko bojišče. Razven na-vadnega topovskega ognja nobeni posebni dogodki.

Šef generalštava.

Nemško uradno poročilo od četrtek.

K.-B. Berlin, 26. julija. (W.-B.) Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. V nezmanjšani ljutosti, deloma do bobenskega ognja naraščajoča, divja med obrežjem in Lyso artiljerijska

bitka naprej. Angleški poizvedovalni sunki trajali so naprej; uspeha niso imeli. Pri Monchy priborile so naše čete važni kos jarka, katerega je sovražnik zaman trikrat poskusil nazaj pridobi. — Armada nemškega prestolonaslednika. Po izborni ognjeni pripravi naskočili smo zvečer francoske postojanke južno od Aillesa v 1800 metrov širokosti in 400 metrov globokosti. Danes zjutraj zavzeli smo v presenetljivem napadu pri Hurtebi se obvladujoče dele visočinskih postojank. V Champaign izvršili smo uspešno krepki sunek. Vzeli smo na Hochbergu ostanke dne 14. t. v roki Francovov ostalega ozemlja. Sovražnik vodil je na teh treh bojnih poljih brezplodne protinapade, ki so njegove krvave izguebe povisali. Skupno smo v jeli nad 1150 mož, med njimi 46 oficirjev; zavplenili smo veliko število jarkinega oružja.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Armada v. Eichhorn. Južno od Smorgona zmanjšal je naš artiljerijski učinek mesto vломa Rusov. Sovražnik se je moral tam umakniti. Skoraj vsa prejšna postojanka je zopet v naši lasti. — Armada Böhm-Ermolli. V ljudih bojih zavzele so naše divizije visočine severno-vzhodno od Tarnopola in v oddelku Gnieczan do ceste Trembowla-Husiatyn. Bolj južno smo zavzeli Buczacz, Tlumacz, Otnia in Delatyn. — Fronta nadvojvode Jožefa. Ruska karpatska fronta je vsed prodričala severno Dnestr zanj tudi južno Tatarskega prelaza v gibanje prisla. Sovražnik gre tam v smeri Cernovice nazaj. V napadu so bili Rusi včeraj od visočin Babe Ludowe vrzeni. — Armada Mackensen. Od opoldneva do teme živahni ognjeni boj ob spodnjem Sereetu.

Prvi generalkvartermajster
Ludendorff.

Kolomea naša!

Avstrijsko uradno poročilo od petka.

K.-B. Dunaj, 27. julija. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Armada nadvojvode Jožefa. Pri zopetnih bojih ob zgornji Susiti prišla sta kraja Sornja in Negrileski v sovražno roko. V gozdih Karpatih se je pričela ruska fronta do Kirlibabe tresti. Honvedski regimenti so nasprotnika črez Capulvrgi. Avstro-ogrške in nemške bojne sile v. Koveša prodričajo v severno-vzhodni smeri. — Armada princa Leopolda. Napadalna gibanja armadnih skupin Böhm-Ermolli gredo uspešno naprej. Deli armade Kriteka, inf. reg. št. 13 in bavarski vojaki so se tekom noči v ljudih bojih z russkimi zadnjimi četami mesta Kolomea polastili. Na severnem bregu Dnestr bližajo se zaveznički izlivu Strype. Czartkow in Trembowla so v nemški roki. Severno od Trembowle pričeli so Rusi zmanjši brezuspešni množinskim sunki. Protinapadi so se z najtežjimi izgubami razibili. Vzhodno od Tarnopola bil je sovražnik zopet nazaj potisnen.

Italijansko bojišče. Na obeh straneh mnogokrat povisano topovsko delovanje.

Šef generalštava.

Nemško uradno poročilo od petka.

K.-B. Berlin, 27. julija (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Artiljerijska bitka je včeraj vsed neugodnega vremena malo ponehalo, zvečer pa se je zopet povisala do najskrajnejše sile. Zopetna nasilna poizvedovanja Angležev so se povsod izjavljala. V Artoisu se je popoldne ognjeno delovanje povsod znatno povisalo. Ponoči se je na vsej fronti sunke sovražnih poizvedovalnih oddelkov zavrnili. Pri Honnecour-

tu pripeljale so naše čete veliko število Angležev iz sovražne postojanke. — Armada nemškega prestolonaslednika. Na Chemin des Damesu, na Hochbergu in v zapadni Champaigni napravili so Francovci izgubonosno brezuspešne protinapade. Število vjetih in plena se je jako povisalo. V oddelku Aillesa narastlo je na 1950 mož, 16 strojnih pušk in 70 brzostrelnih pušk. Vzhodno Snippesa padlo je pri nekemu napadu na sovražne jarke veliko število vjetih Francovcov v naše roke.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Armada Böhm-Ermolli. V ljudih bojih, kateri je nemški cesar na bojišču prisostvoval, povčale so naše divizije pri Tarnopolu s krepkim napadom že zadnjič pridobrjeno mostičje na vzhodnem bregu Sereta. Bolj južno bil je vkljub trdovratnemu odporu Rusov, ki so brezobzirno tisoče in tisoče ljudi v naš uničevalni ogrij podili, prehod čez Gnieczno in Seret od Trembowle pa do Skomorosze pridobrjen. Na obeh straneh Dnestr smo v hitrem prodiranju. Kolomea so zavzele bavarske in avstro-ogrške čete. — Fronta nadvojvode Jožefa. V severno-vzhodnem delu gozdih Karpat silijo naši armadni zbori za proti Pratu umikajočim se sovražnikom. V gorovju vzhodno od Kedzi-Vasarhely razvili so se včeraj novi boji. Pustili smo nasprotniku dolino od Sovaje do zgornjega poteka Putne.

Prvi generalkvartermajster
Ludendorff.

Zasledovanje Rusov.

Avstrijsko uradno poročilo od sobote.

K.-B. Dunaj, 28. julija. Uradno se danes razglaša:

Vzhodno bojišče. Ob Putni zmagel je sovražnik svojo fronto nekaj naprej potisniti. Pri Sovaji bili so njegovi sunki zavrnjeni. Pri Kirlibabi vrgle so avstro-ogrške čete Ruse iz njih visočinskih postojank Gora Tomnatik bila je od nemških regimentov zavzeta. Južno od Dnestr v vzhodni smeri prodričajo zvezne bojne sile bližajo se, sledče umikajočemu se sovražniku, zapadni meji Bukovine. Severno Dnestr gredo Rusi nazaj proti Zbruczu. Zvezne kolone so prekoračile Jagielnico. Tudi vzhodno od Trembowle in Tarnopola poroča se pridobitek na ozemlju.

Italijansko bojišče. Ob Sotih živahnih topovskih boj.

Šef generalštava.

Bombe na Paris.

Nemško uradno poročilo od sobote.

K.-B. Berlin, 28. julija (W.-B.). Iz velikega glavnega stana se poroča:

Zapadno bojišče. Armada prestolonaslednika Rupprechta. Bojevno delovanje artiljerije na flandrijski bojni fronti ostalo je nezmanjšano močno. Danes je zapričel na široki fronti zopet bobenski ogjen. Tudi v Artoisu je prišlo večkrat do živahnega ognjenega boja. — Armada nemškega prestolonaslednika. Južno od Aillesa sta se dva francoska napada z velikimi izgubami izjavljala. — V mnogočetinkih zračnih bojih izgubil je nasprotnik 13 letal Kolodvor in vojaške naprave od Pariza bile so danes ponoči z bombami obmetane. Zadelo se je cilj. Naši letalci so se vkljub močnemu odporu nepoškodovani vrnil.

Vzhodno bojišče. Fronta princa Leopolda. Armada Böhm-Ermolli. Naše divizije pridobile so vzhodno in južno-vzhodno od Tarnopola na ozemlju. Na obeh straneh Dnestr nadaljujejo premagane ruske armade pod uničevanjem cest in železnic svoje umikanje. V zasledovanju so naši